

Natuurtoets

Merwedelaan 15 te Terneuzen

SGS Search

Natuurtoets

Merwedelaan 15 te Terneuzen

SGS Search

In opdracht van	SGS Search Meerstraat 2 5473 AA Heeswijk
Contactpersoon	Dhr. B. Roest
Telefoon	06 513 655 52
E-mail	Bas.roest@sgs.com
Datum	3 november 2020
Rapportagenummer	NIRP20200177
Hoofdkantoor	NatuurInclusief Korenbree 23A 7271 LH Borculo 0545 723032 info@natuurinclusief.nl www.natuurinclusief.nl
Opsteller	Eva Henrard
Telefoon	06 212 364 22
E-mail	evahenrard@natuurinclusief.nl
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	David Brouwer
Paraaf	

NatuurInclusief is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van NatuurInclusief; opdrachtgever vrijwaart NatuurInclusief voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/ of openbaar worden gemaakt d.m.v. fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en NatuurInclusief, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	5
1.1 Leeswijzer	5
2 Onderzoekslocatie	6
2.1 Beschrijving onderzoekslocatie	6
2.2 Geplande ingreep	7
3 Onderzoeksmethode	8
3.1 Bureaustudie	8
3.2 Veldonderzoek	8
4 Ligging t.o.v. beschermde gebieden	9
4.1 Natuurnetwerk Nederland	9
4.2 Ligging plangebied t.o.v. Natuurnetwerk	9
4.3 Natura 2000-gebied	10
4.4 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden	10
5 Resultaten flora en fauna	11
5.1 Planten	11
5.2 Vleermuizen	11
5.3 Grondgebonden zoogdieren	12
5.4 Vogels (excl. vogels met jaarrond beschermde nesten)	13
5.5 Vogels met jaarrond beschermde nesten	13
5.6 Amfibieën	14
5.7 Reptielen	14
5.8 Vissen	14
5.9 Insecten en overige ongewervelden	14
6 Conclusie & aanbevelingen	15
6.1 Aanvullende onderzoeken	15
6.2 Ontheffing	15
Literatuur	16
Bijlage 1 Wetgeving	17

Samenvatting

De gemeente Terneuzen is voornemens het voormalige schoolgebouw “De Geule” te slopen.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen aanwezige beschermde plant- of diersoorten en groei- of verblijfplaatsen aantasten. NatuurInclusief heeft van SGS Search opdracht gekregen voor het uitvoeren van een natuurtoets. Op 22 oktober 2020 heeft het veldbezoek plaatsgevonden.

Beschermde gebieden

Effecten op Natuur Netwerk Nederland kunnen worden uitgesloten. Aanvullende toetsing is niet noodzakelijk. Effecten op Natura 2000-gebieden kunnen uitgesloten worden, met uitzondering van stikstofdepositie. De hoeveelheid stikstofdepositie ten gevolge van de voorgenomen werkzaamheden is met deze natuurtoets niet in te schatten. Het is noodzakelijk een AERIUS-berekening te laten uitvoeren.

Beschermde soorten

Vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen en nestlocaties van huismus kunnen niet worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk. Het is mogelijk dat kerkuil zich in de toekomst in het gebouw vestigt. Het gebouw mag afgesloten worden om dit te voorkomen. Daarnaast kunnen algemeen voorkomende broedvogels niet worden uitgesloten. Het is dan ook van belang te allen tijde rekening te houden met het algemene broedseizoen van vogels.

Ontheffing

Wanneer na aanvullend onderzoek blijkt dat er verblijfplaatsen van de beschermde soorten aanwezig zijn en er overtredingen van verbodsbepalingen genoemd in de Wet natuurbescherming voorzien worden, is het aanvragen van een ontheffing bij Provincie Zeeland noodzakelijk. Mogelijk dat er naar aanleiding van de ontheffing compenserende- of mitigerende maatregelen worden geëist.

1 Inleiding

De gemeente Terneuzen is voornemens het voormalige schoolgebouw “De Geule” te slopen.

De Wet natuurbescherming (Wnb) verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen aanwezige beschermde plant- of diersoorten en groei- of verblijfplaatsen aantasten. Het voorliggende rapport is een uitwerking van de resultaten van de natuurtoets. Een natuurtoets is een onderzoek waarbij onderzocht wordt of in- of rond het plangebied beschermde planten- of diersoorten worden verwacht die mogelijk negatieve effecten kunnen ondervinden van de geplande activiteiten. Wanneer beschermde soorten verwacht worden, is het noodzakelijk dat aanvullend onderzoek uitgevoerd dient te worden. Daarnaast wordt bij een natuurtoetsing ingeschat of aanvullend onderzoek dient plaats te vinden naar de invloed van de geplande ingrepen op beschermde natuurgebieden (bijv. Natura 2000, gebieden) of het Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur). Een natuurtoets wordt uitgevoerd door middel van een bureaustudie en een veldonderzoek.

Voorliggende rapportage betreft een overzicht met de resultaten van de natuurtoets en een aanbeveling voor vervolgstappen.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt omschreven hoe de onderzoekslocatie eruitziet, hoe deze momenteel gebruikt wordt en wat de geplande ingreep inhoudt. Hoofdstuk 3 bespreekt de onderzoeksmethodiek. Hoofdstuk 4 geeft de ligging ten opzichte van beschermde gebieden aan en in hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de ecologische waarden van het plangebied. In hoofdstuk 6 wordt afgesloten met de conclusie en eventuele vervolgstappen die moeten worden genomen.

2 Onderzoekslocatie

2.1 Beschrijving onderzoekslocatie

Het plangebied is gelegen aan de Merwedelaan 15 te Terneuzen, gemeente Terneuzen in de provincie Zeeland. Het midden van het plangebied bevat de coördinaten N 51.311966, E 3.853307. In Figuur 1 is de onderzoekslocatie op een topografische kaart weergegeven.



Figuur 1 Begrenzing van de onderzoekslocatie

Het plangebied betreft het voormalige schoolgebouw “De Geule”. Het pand is grotendeels opgebouwd uit bakstenen en bestaat enkel uit een benedenverdieping. Het pand bevat daarnaast een bitumen dak en delen gevelbetimmering als dakrandomlijsting. In 2019 heeft een gedeelte van het schoolgebouw in brand gestaan. Rond het schoolgebouw is het merendeel betegeld en al het struweel is vlak voor het veldbezoek verwijderd vanuit veiligheidsoverwegingen. Zie Figuur 2 voor een sfeerimpressie van het plangebied.

Direct rondom het schoolgebouw staan verschillende soorten bomen. Deze bomen zijn niet meegenomen in deze natuurtoets.



Figuur 2 Sfeerimpressie van het plangebied

2.2 Geplande ingreep

De gemeente Terneuzen is voornemens het voormalige schoolgebouw “De Geule” te slopen. Wat er na de sloop van het gebouw met de kavel gaat gebeuren is nog niet bekend.

3 Onderzoeksmethode

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van een bureaustudie en een eenmalig veldbezoek

3.1 Bureaustudie

Bij de bureaustudie is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsgegevens vanaf 2010. Aan de hand van verspreidingsatlassen wordt er nagegaan of er beschermde flora en fauna voorkomen in of nabij het plangebied. Echter is het vaak niet mogelijk de exacte locatie of datering van deze gegeven te achterhalen. De verspreidingsgegevens zijn veelal weergegeven in kilometerhokken (1x1 km) of in atlasblokken (5x5 km), de waarnemingen hebben dan ook meer betrekking op de regio en niet zo zeer op het plangebied. De gegevens uit de verspreidingsatlassen geven vaak dan ook alleen een indicatie of de soort in de omgeving voorkomt.

3.2 Veldonderzoek

Naast de bureaustudie heeft er een veldbezoek plaatsgevonden. Het veldbezoek is uitgevoerd op 22 oktober 2020 door Mevr. E Henrard, adviseur Ecologie bij NatuurInclusief. De weeromstandigheden waren hierbij 16 °C, droog en windkracht 2 Bft.

Gedurende het veldbezoek is het plangebied beoordeeld op de ecologische potentie. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten soorten en/of soortgroepen.

4 Ligging t.o.v. beschermde gebieden

4.1 Natuurnetwerk Nederland

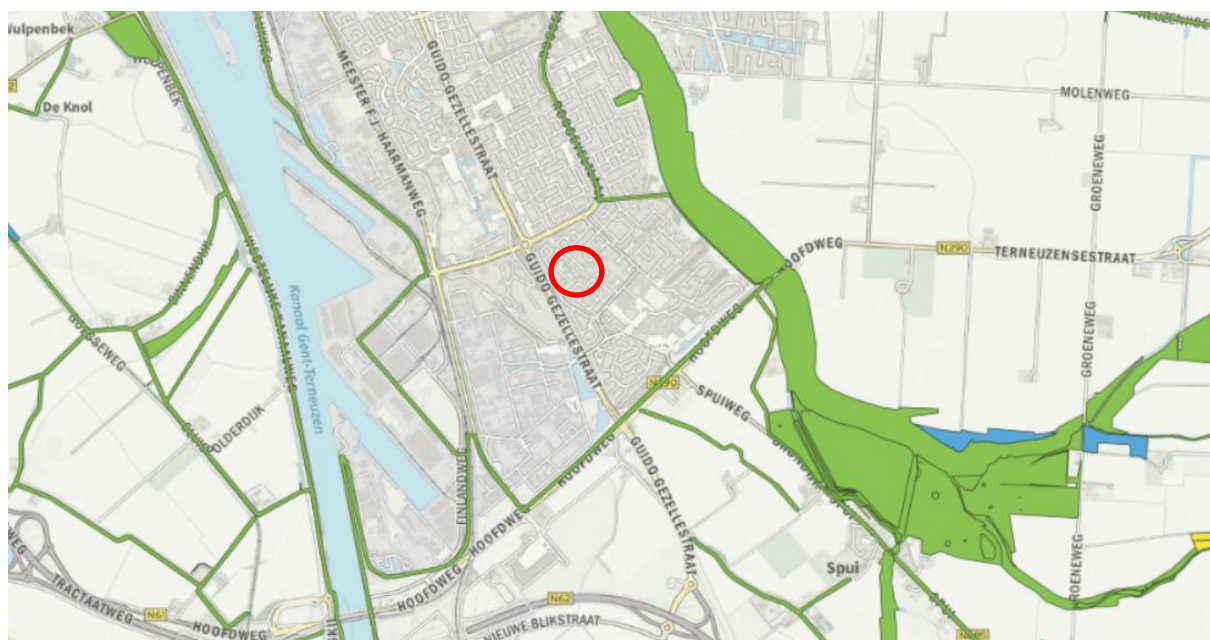
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen ook wel Ecologische hoofdstructuur (EHS) genoemd, is onderdeel van een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die met elkaar verbonden zijn. Het gaat hierbij om zowel kleine en grote natuurgebieden en agrarische gebieden. Al deze gebieden binnen het Natuurnetwerk Nederland worden met elkaar verbonden via ecologische verbindingzones. De ecologische verbindingzones zorgen ervoor dat er verbindingen aanwezig zijn tussen de verschillende natuurgebieden zodat dieren zich makkelijker van het ene naar het andere leefgebied kunnen verplaatsen. Uiteindelijk moet het Natuurnetwerk Nederland samen met de natuurgebieden in andere Europese landen een aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken of (natuur)waarden van deze natuurgebieden en verbindingen dienen vermeden of gecompenseerd te worden.

Wanneer er ontwikkelingen plaatsvinden in NNN-gebieden is conform de Nota Ruimte en daarvoor Structuurschema Groene Ruimte het 'nee, tenzij' - regime van toepassing. In principe zijn ruimtelijke ontwikkelingen met significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken of (natuur)waarden van het gebied niet toegestaan. Het kan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven mogelijk zijn en/of er sprake is van groot openbaar belang. Voor ingrepen waarvoor geen reële alternatieven mogelijk zijn of die van groot openbaar belang zijn geldt de vereiste schade zoveel mogelijk wordt beperkt door mitigerende maatregelen. Tevens dient er gecompenseerd te worden. Om vast te stellen of de ontwikkelingen door kunnen gaan, dient er getoetst te worden volgens het 'nee, tenzij' - regime. De toetsing hiervoor staat beschreven in 'de Spelregels EHS', opgesteld in 2007 door de ministeries van LNV en VROM en Provincies.

4.2 Ligging plangebied t.o.v. Natuurnetwerk

Het dichtstbijzijnde gebied dat behoort tot het Natuurnetwerk ligt op circa 0,4 kilometer afstand (zie Figuur 3). Gezien de aard van de voorgenomen werkzaamheden kunnen effecten op een gebied dat valt onder Natuur Netwerk Nederland worden uitgesloten. Er wordt dan ook niet verder ingegaan op dit onderwerp.



Figuur 3 Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van Natuur Netwerk Nederland (groen) (bron: provincie Zeeland)

5 Resultaten flora en fauna

5.1 Planten

Kijkend naar de verspreiding kunnen verscheidende plantensoorten in het plangebied voor komen. Het is echter zeer onwaarschijnlijk dat deze soorten daadwerkelijk binnen het plangebied aanwezig zijn. Direct rondom het gebouw is namelijk geen lage beplanting meer aanwezig en in het gebouw zijn enkel algemene, pioniers plantensoorten aangetroffen zoals bijvoorbeeld Canadese fijnstraal en paardenbloem. Aanwezigheid van beschermde plantensoorten kan door ontbreken van geschikt habitat worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

5.2 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermd door de Wet natuurbescherming. Hierdoor zijn alle vleermuizen beschermd tegen het verstoren, verwonden en doden van individuen, beschadigen en vernielen van hun vaste rust- en verblijfplaatsen en de daarbij behorende essentiële foerageergebieden en vliegroutes.

Bureaustudie

Een groot aantal van de 17 in Nederland voorkomende soorten vleermuizen kan worden aangetroffen in de provincie Zeeland. Een aantal daarvan zijn zeldzaam of stellen zeer specifieke eisen aan hun verblijfplaatsen. Op basis van de landelijke verspreiding kunnen onder andere de volgende soorten verwacht worden in en rond het plangebied: baardvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, rosse vleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

De mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten in de omliggende bomen worden in deze natuurtoets niet meegenomen.

Veldbezoek

Verblijfplaatsen

Het gebouw bevat op verschillende locaties openingen langs de daklijsten (Figuur 5 links) en in verschillende muren open stootvoegen (Figuur 5 Rechts). Deze openingen geven vleermuizen toegang tot het gebouw waardoor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen niet uitgesloten kan worden. De verblijfplaatsfuncties zomer, paar en kraam kunnen in het gebouw niet uitgesloten worden. Massa overwintering kan door de constructie en grootte van het gebouw uitgesloten worden.



Figuur 5 Openingen langs de daklijsten en open stootvoegen

Vleermuisverblijfplaatsen

Vleermuizen zijn niet in staat om zelf een verblijfplaats te creëren en zijn dan ook volledig afhankelijk van bestaande ruimtes in onder andere bomen en/of gebouwen. In bomen verblijven ze vaak in holtes of achter loszittend schors en in gebouwen in de spouw, onder de dakpannen, achter gevelbetimmering of op zolders. Waar ze verblijven is afhankelijk van de soort. Er is een onderscheid te maken tussen boombewonende (rosse vleermuis en watervleermuis) en gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis en laatvlieger), echter zijn er ook soorten die van beide gebruik maken (gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis).

Gedurende het jaar maken ze gebruik van verschillende verblijfplaatsen met verschillende functies:

- Kraamverblijfplaats
- Zomerverblijfplaats
- Paarverblijfplaats
- Winterverblijfplaats

Niet alleen hebben de verschillende verblijfplaatsen verschillende functies, ze hebben ook verschillende eisen. In kraamverblijfplaatsen brengen vrouwtjes, vaak in grote kolonies, hun jongen groot. Belangrijk is dat het klimaat hier constant is en de temperatuur niet te laag daalt wanneer de vrouwtjes 's nachts op jacht gaan naar voedsel. Ook in de winterverblijfplaatsen, waar de vleermuizen in lethargie gaan, is het belangrijk dat het klimaat constant blijft en de temperatuur niet te ver onder het vriespunt daalt. Daarnaast kijken ze ook naar de ligging van de verblijfplaatsen, de afstand tot hun foerageergebied en bijvoorbeeld voor mannetjes in het paarseizoen of het langs een vliegroute van vrouwtjes ligt.

Foerageergebied & vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige structuren in het landschap, zoals bijvoorbeeld bomenlanen en gebouwen, om zich tussen te verplaatsen en te foerageren. Omdat in de directe omgeving van het gebouw volop andere lijnvormige structuren aanwezig zijn kunnen effecten op essentieel foerageergebied en essentiële vliegroutes worden uitgesloten.

Conclusie

De aanwezigheid van vaste zomer-, kraam of paarverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kan niet worden uitgesloten. Massa overwintering kan door de constructie en grootte van de gebouwen uitgesloten worden. Essentieel foerageergebied en essentiële vliegroutes kunnen in het plangebied worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Bureaustudie

Kijkend naar de verspreiding kunnen verscheidene grondgebonden zoogdiersoorten in het plangebied voor komen. Echter, omdat het plangebied enkel een gebouw midden in het centrum van Terneuzen betreft heeft de bureaustudie zich uitsluitend gericht op gebouwbewonende soorten, namelijk steenmarter.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen.

Steenmarter

Verblijfplaatsen van steenmarter worden veelal aangetroffen op zolders, in kruipruimtes of in verlaten gebouwen. Wanneer deze soort gebruik maakt van een gebouw als vaste rust- en verblijfplaats is dit goed te zijn aan de gebruikssporen die het dier achterlaat, zoals latrines, voetafdrukken en prooiresten. Vanwege de afwezigheid van gebruikssporen in het gebouw kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

Conclusie

Door de afwezigheid van geschikt leefgebied kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren, met uitzondering van steenmarter, worden uitgesloten. Gedurende het veldbezoek zijn geen

gebruikssporen van steenmater binnen het plangebied aangetroffen. Door de afwezigheid van gebruikssporen van deze soort kan de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter ook worden uitgesloten.

5.4 Vogels (excl. vogels met jaarrond beschermde nesten)

Het is in Nederland verboden nesten, holten of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen en te verstoren wanneer deze in gebruik genomen worden. Alle broedende vogels en hun nesten zijn in Nederland dan ook strikt beschermd door de Wet natuurbescherming. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met aanwezige broedende vogels. Wanneer broedende vogels aanwezig zijn dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van deze vogelsoorten. Wanneer broedende vogels direct grenzend aan het plangebied aanwezig zijn zal door een deskundige op het gebied van vogels moeten worden bepaald of de werkzaamheden in het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd.

Bureaustudie

Een groot aantal broedvogels komt voor in de regio. Waaronder algemene soorten zoals koolmees, houtduif en ekster, merel, pimpelmees, roodborst, zwarte roodstaart en gaai.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn enkel overvliegende duiven waargenomen. Er zijn geen nesten aangetroffen. Direct langs het te slopen gebouw staan verschillende bomen. Het is mogelijk dat algemene broedvogels in deze bomen nestelen.

Conclusie

Verschillende algemeen voorkomende broedvogels worden in de bomen direct naast het gebouw verwacht. Op de soorten met een jaarrond beschermd nest na (zie volgende paragraaf) zijn de nesten van broedende vogels buiten de broedperiode niet beschermd. Gedurende de broedperiode geldt een algeheel verbod op het beschadigen en vernielen van nesten en het verstoren van broedende vogels. Er is geen wettelijk vastgestelde periode als broedseizoen. Voor de wet is er sprake van broedperiode als er sprake is van een broedgeval. Direct voorafgaand aan de werkzaamheden dient onderzocht te worden of er broedgevallen in de directe omgeving aanwezig zijn. Vooraf maatregelen nemen om te voorkomen dat broedvogels gaan nestelen is toegestaan, mits er geen sprake is van aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten.

5.5 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Een aantal vogelsoorten genieten extra bescherming doordat hun nesten jaarrond beschermd zijn. Dit betekent dat deze nestlocaties ook buiten de broedperiode niet mogen worden beschadigd, vernield, weggenomen of op andere wijze minder geschikt of ongeschikt worden gemaakt.

Bureaustudie

Kijkend naar de verspreiding kunnen verscheidende jaarrond beschermde vogelsoorten in het plangebied voor komen. Echter, omdat het plangebied enkel een gebouw midden in het centrum van Terneuzen betreft heeft de bureaustudie zich uitsluitend gericht op gebouwbewonende vogelsoorten, zoals de kerkuil, steenuil, slechtvalk, huismus en gierzwaluw.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen (nesten van) jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen.

Kerkuil

Kerkuil broedt vaak in schuren en gebouwen die zijn verlaten door mensen. De aanwezigheid van deze soort is duidelijk waarneembaar aan de gebruikssporen die ze achterlaten, namelijk braakballen en ontlasting. Door het ontbreken van deze sporen kan de aanwezigheid van kerkuil worden uitgesloten. Omdat het pand voor een gedeelte een open dak heeft kan het zijn dat kerkuil zich in de toekomst alsnog in het gebouw vestigt.

Steenuil

Nesten van steenuil zijn veelal te vinden in knoestige bomen of op erven van boerderijen of vrijstaande huizen. Daarnaast heeft de steenuil in de directe omgeving foerageergebied nodig. Omdat er in de directe omgeving geen geschikt leefgebied is voor steenuil is het met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid uit te sluiten dat de soort binnen het plangebied aanwezig is.

Slechtvalk

Slechtvalk broedt in Nederland vooral in stedelijke omgeving op hoge flatgebouwen en kerktorens. Vanwege de afwezigheid van dergelijke hoge gebouwen in het plangebied kan deze soort worden uitgesloten.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is een echt koloniebroeder die nestgelegenheden gebruikt in gebouwen. Voor gierzwaluw zijn geen mogelijkheden gevonden voor verblijfplaatsen binnen het plangebied. Het pand bevatten geen openingen die groot genoeg zijn om deze vogelsoort toegang te geven voor een nest in het gebouw.

Huismus

Huismus is zeer opportunistisch wat betreft broedlocatie. De dakrand van het pand heeft geen openingen die groot genoeg zijn voor deze soort, maar door de brand is een deel van het dak open. Dit zorgt ervoor dat de soort de mogelijkheid heeft om binnen in het gebouw een broedlocatie te zoeken. Nestlocaties van huismus kunnen daarom niet uitgesloten worden.

Conclusie

Gedurende het veldbezoek zijn geen (nesten van) jaarrond beschermde vogels binnen het plangebied aangetroffen. Nestlocaties van huismus kunnen niet uitgesloten worden in het binnen in het gebouw. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk. Nestplaatsen van kerkuil in de nabije toekomst niet in het plangebied worden uitgesloten.

5.6 Amfibieën

Door de afwezigheid van geschikt leefgebied wordt de aanwezigheid van beschermde amfibieënsoorten uitgesloten.

5.7 Reptielen

Door de afwezigheid van geschikt leefgebied wordt de aanwezigheid van beschermde reptielensoorten uitgesloten.

5.8 Vissen

Door het ontbreken van natuurlijke wateren zijn beschermde vissoorten uitgesloten.

5.9 Insecten en overige ongewervelden

Door de afwezigheid van geschikt leefgebied wordt de aanwezigheid van beschermde insecten en overige ongewervelden soorten uitgesloten.

6 Conclusie & aanbevelingen

Beschermde planten-, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen-, insecten- /ongewervelde en vissoorten worden niet verwacht binnen het plangebied.

Beschermde soorten

Vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen en nestlocaties van huismus kunnen niet worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk. Het is mogelijk dat kerkuil zich in de toekomst in het gebouw vestigt. Het gebouw mag afgesloten worden om dit te voorkomen. Daarnaast kunnen algemeen voorkomende broedvogels niet worden uitgesloten. Het is dan ook van belang te allen tijde rekening te houden met het algemene broedseizoen van vogels.

Beschermde gebieden

Effecten op Natuur Netwerk Nederland kunnen worden uitgesloten. Aanvullende toetsing is niet noodzakelijk. Effecten op Natura 2000-gebieden kunnen uitgesloten worden, met uitzondering van stikstofdepositie. De hoeveelheid stikstofdepositie ten gevolge van de werkzaamheden is met deze natuurtoets niet in te schatten. Het is noodzakelijk een AERIUS-berekening te laten uitvoeren.

6.1 Aanvullende onderzoeken

Op basis van de natuurtoets is gebleken dat voor een aantal soorten aanvullend onderzoek nodig is om de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden en de effecten van de werkzaamheden te bepalen. Hieronder wordt per soort(groep) kort besproken hoe dit aanvullend onderzoek uitgevoerd dient te worden.

Vleermuizen (gebouwbewonende soorten)

Dit onderzoek is gebaseerd op de onderzoeksinspanning uit het “Vleermuisprotocol 2021” van het Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur.

Methodiek: Batdetector onderzoek

Periode uit te voeren: 15 april - 1 oktober

Duur onderzoek: 5 onderzoeks rondes

Huismus

Dit onderzoek is gebaseerd op de onderzoeksinspanning uit het Kennisdocument Huismus van BIJ12 en de inventarisatie protocollen van het Netwerk Groene Bureaus.

Methodiek: Zoeken naar territorium of nest indicerend gedrag

Periode uit te voeren: 1 april - 15 mei

Duur onderzoek: 2 onderzoeks rondes

6.2 Ontheffing

Wanneer na aanvullend onderzoek blijkt dat er verblijfplaatsen van de beschermde soorten aanwezig zijn en er overtredingen van verbodsbepalingen genoemd in de Wet natuurbescherming voorzien worden, is het aanvragen van een ontheffing bij Provincie Zeeland noodzakelijk. Mogelijk dat er naar aanleiding van de ontheffing compenserende- of mitigerende maatregelen worden geëist.

Literatuur

- BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Gierzwaluw. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Huismus. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Rosse vleermuis. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis. BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., Spoelstra, K et.al. 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Naturalis Biodiversity Center, Leiden. EIS Kenniscentrum. Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen 'Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Vertaling en bewerking P.H.C. Lina. De Fontein/Tirion Uitgevers B.V., Utrecht
- Ministerie van Economische Zaken, 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3.

Soortinformatie: <http://zoogdiervereniging.nl/>
<http://ravon.nl/>
<http://vlindernet.nl/>
<http://libellennet.nl/>
<http://sovon.nl/>
<http://vogelbescherming.nl/>

Waarnemingen: www.verspreidingsatlas.nl/

Natuurgebieden: <https://www.zeeland.nl/kaarten-en-cijfers/kaarten/natuur-en-landschap-kaart>
<https://www.zeeland.nl/kaarten-en-cijfers/kaarten/natura-2000-kaart>

Bijlage 1 Wetgeving

Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. De Wet natuurbescherming vervangt drie wetten, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De bevoegdheid ligt bij de provincies. Zij zijn verantwoordelijk voor de toetsing van werkzaamheden en activiteiten bij bijvoorbeeld Natura 2000-gebieden (de gebiedsbeschermingsbepalingen) en dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid blijft het Rijk bevoegd gezag.

De Wet natuurbescherming is onder te verdelen in 3 onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van Natura 2000-gebieden en de bescherming van bosopstanden.

Verbodsbepalingen

Er zijn verschillende verbodsbepalingen van toepassing op dit soortenmanagementplan. In de Wet natuurbescherming zijn deze onderverdeeld in Verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en overige soorten. De verbodsbepalingen zijn als volgt omschreven:

Bescherming van soorten

Er zijn 3 categorieën met betrekking tot de soortbescherming; Soorten beschermd volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en overige soorten. De beschermde status van de overige soorten verschilt per provincie. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Vogelrichtlijn

Hieronder vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen;
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, beschadigen of nesten van vogels weg te nemen;
- Artikel 3.1 lid 4 en lid 5: het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort.

Uitgezonderd zijn de soorten die door de AMvB zijn aangewezen. Hieronder vallen onder andere de Canadese gans en de Houtduif.

Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. Er is dan een ontheffing of vrijstelling nodig. Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden als er geen andere bevredigende oplossing is en er een geldig belang is, zoals:

- de volksgezondheid, openbare veiligheid,
- luchtverkeer,
- schade aan gewassen,
- bescherming van flora en fauna,
- onderzoek of onderwijs,
- herinvoering van soorten.

Daarnaast mogen de handelingen niet leiden tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Habitatrichtlijn

Soorten die staan in het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. De soorten staan in bijlage 1. Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Ook hier is een geldig belang nodig en mag de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komen. De volgende belangen kunnen een grond zijn voor het verlenen van een ontheffing:

- bescherming van flora- en fauna,
- voorkoming “ernstige schade” aan gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendommen,
- in belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid,
- Andere dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van wezenlijk gunstige effecten voor het milieu.

Overige soorten

Dit zijn de soorten die genoemd worden in de bijlage van Wet natuurbescherming. Voor de lijst van de overige beschermde soorten zie bijlage 1. Onder dit beschermingsregime is het verboden om:

- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;

Voor deze soorten gelden dezelfde vrijstellingsgronden als bij de soorten van de Habitatrichtlijn en zijn er een groot aantal overige uitzonderingsgronden. Voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en het algemeen belang geldt er een vrijstelling.

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht. De bescherming van soorten gaat uit van de intrinsieke waarde van alle dieren en planten. Daar moet zorgvuldig mee omgaan worden. Daarom is de zorgplicht in artikel 1.11 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving en voor Natura 2000-gebieden. Voorkomen, beperken en ongedaan maken zijn hierbij sleutelwoorden.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen ook wel Ecologische hoofdstructuur (EHS) genoemd, is onderdeel van een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die met elkaar verbonden zijn. Het gaat hierbij om zowel kleine en grote natuurgebieden en agrarische gebieden. Al deze gebieden binnen het Natuurnetwerk Nederland worden met elkaar verbonden via ecologische verbindingzones. De ecologische verbindingzones zorgen ervoor dat er verbindingen aanwezig zijn tussen de verschillende natuurgebieden zodat dieren zich makkelijker van het ene naar het andere leefgebied kunnen verplaatsen. Uiteindelijk moet het Natuurnetwerk Nederland samen met de natuurgebieden in andere Europese landen een aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken of (natuur)waarden van deze natuurgebieden en verbindingen dienen vermeden of gecompenseerd te worden.

Wanneer er ontwikkelingen plaatsvinden in NNN-gebieden is conform de Nota Ruimte en daarvoor Structuurschema Groene Ruimte het ‘nee, tenzij’ - regime van toepassing. In principe zijn ruimtelijke

ontwikkelingen met significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken of (natuur)waarden van het gebied niet toegestaan. Het kan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven mogelijk zijn en/of er sprake is van groot openbaar belang. Voor ingrepen waarvoor geen reële alternatieven mogelijk zijn of die van groot openbaar belang zijn geldt de vereiste schade zoveel mogelijk wordt beperkt door mitigerende maatregelen. Tevens dient er gecompenseerd te worden. Om vast te stellen of de ontwikkelingen door kunnen gaan, dient er getoetst te worden volgens het 'nee, tenzij' - regime. De toetsing hiervoor staat beschreven in 'de Spelregels EHS', opgesteld in 2007 door de ministeries van LNV en VROM en Provincies.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden in Nederland zijn onderdeel van een Europees netwerk aan natuurgebieden waar belangrijke flora en fauna duurzaam beschermd worden. Al deze gebieden zijn belangrijk om de Europese biodiversiteit te waarborgen. De in Nederland aangewezen natura 2000-gebieden worden beschermd onder de Wet Natuurbescherming, voorheen de Natuurbeschermingswet 1998. In Nederland zijn er ruim 160 natuurgebieden aangewezen als Natura 2000-gebieden. Voor ieder Natura 2000-gebied zijn er een instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor specifieke fauna en florasoorten. De instandhoudingsdoelstellingen zijn allen beschreven in beheerplannen. Deze beheerplannen worden opgesteld voor ieder Natura 2000-gebied en geven duidelijkheid of geplande maatregelen en activiteiten al dan niet kunnen plaatsvinden. Wanneer er maatregelen of activiteiten uitgevoerd dienen te worden welke schadelijk en/of negatieve effecten op de beschermde natuur kunnen hebben dient een vergunning bij de provincie of soms bij het ministerie van Economische Zaken aangevraagd te worden.

Bosopstanden

De bescherming van bosopstanden kent twee belangrijke aspecten: meldingsplicht en herplantplicht. Een kapmelding is verplicht bij de kap van bomen buiten de bebouwde kom (in het kader van de voormalige Boswet) indien kap plaatsvindt in een houtopstand van 10 are of meer, of een bomenrij van 20 bomen. Er geldt een 1 op 1 herplantplicht. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Dit kan dus per provincie verschillen. Voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel is er geen herplantplicht.